

קול יעקב

זמני השבת באלעד:

- הדלקת נרות: 17:10
- מוצאי שבת: 18:17
- זמן ר"ת: 18:54

עלוך מס' 117 | י' באדר | תשפ"ג | שנה 3

להפריש:	לע"נ:	להצלות:
רפאל	יורס בן	כל
דוד בן	מרים ~	משפחת
אודליה ~	אהובה	דרשן
ישי בן	בת חיה	
שושנה	תגצב.ה.	

ולרפואת כל חולי ישראל

מטעמים לשולחן שבת

מסופר על הגאון רבי חיים מייזל זי"ע, רבה של לודז', שהיה אוסף כסף רב לצדקה וחסד, והצליח להתרים את עשירי העיר בסכומים גדולים למטרות אלו. אולם בחלוקת הכספים לא רצה אף פעם להיות שותף. כששאלוהו לסיבת הדבר, ענה בדרך צחות: הפרשה היחידה בתורה שלא נזכר בה שמו של משה רבינו, היא פרשת "תצוה". ולמה? כי בפרשה הקודמת - "תרומה" - שמדובר בה על איסוף כספים למשכן, שמו מוזכר פעמים רבות, אבל אחרי כן, בחלוקה שמוזכרת בפרשתנו, לא רצה משה ששמו יזכר, כדי למנוע כל חשד כאילו הוא לקח לעצמו...

כידוע, אין שמו של משה רבינו מוזכר בפרשתנו. והסביר הגאון מוילנא זי"ע: יום פטירתו של משה רבינו, שהוא בז' באדר, חל ברוב השנים בפרשת תצוה, ולכן בכל הפרשה כולה לא מוזכר שמו, רמז להסתלקותו בשבוע שבו קוראים פרשה זו...

ואולם, הגר"א מציין, כי אף ששמו של משה רבינו אינו מוזכר בפירוש, מוזכר הוא ברמז: כי מנין הפסוקים בפרשת תצוה הוא 101, ואם נכתוב את אותיות שמו של משה במלואן, הן: מ"ם שי"ן ה"א, וכאשר נוריד את האותיות הראשונות מש"ה, (כלומר, כשמש"ה מסתלק...) ישארו האותיות: מ', י', נ', א' - אשר הן בגימטריא 101, כמנין הפסוקים בפרשה!

משל ונמשל

אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶזוּד תִּלְעָה בְּבֶקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תִלְעָה בֵּין הָעֲרֵבִים (שמות כ"ט, ל"ט)

עד שיום אחד ר' יעקב שם לב שהמצב הכספי של שלמה בנו כבר לא כל-כך טוב.

אמר ר' יעקב לשלמה בנו: "אני יודע שכבר אין לך אפשרות להכין לי בכל יום את הארוחות, כי אין לך מספיק כסף בשביל זה. לכן איני רוצה שתמשיך במנהג הזה, אבל במקום זה אני מבקש שתבוא פעמיים ביום לבית הכנסת כדי לשמוע את הדרשה שלי. הדבר הזה יהיה לי נעין ויעשה לי נחת, בדיוק כמו אותן שתי סעודות שהיית מביא לי מידי יום".

ר' יעקב היה אדם חשוב ונכבד, וכל האנשים כיבדו והעריכו אותו. מובן ששלמה, הבן שלו, כיבד אותו מאוד.

שלמה נהג להביא לאביו, ר' יעקב, את הארוחות שלו. פעמיים ביום היה מביא לו אוכל: בבוקר הביא מזון מבושל - בשר או דגים, תפוח אדמה מרוסקים או פתיתים מבושלים, מרק טעים וגם קומפוט. בערב הביא שלמה לאביו לחמניה רכה, סלט קצוץ ומאכלי חלב בריאים.

כך נהג שלמה מידי יום.

כך אמר הקדוש-ברוך-הוא לעם-ישראל: פעם הייתם מקריבים לי קרבנות פעמיים ביום, שהרי כך כתוב:

התלון ששון עזיזה | אין לקרא בתפילה ובקריאת התורה

שתקראו פעמיים ביום "שמע ישראל" - פעם בבוקר ופעם בערב - והקריאה הזאת תהיה חשובה בעיני כאילו הקרכתם קרבנות.

"את הכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים".

אני יודע שביתהמקדש עומד להחרב, ואז כבר לא תוכלו להקריב לי קורבנות, ולכן במקום זה אני מבקש

אחת שאלתי

חתוך הספר אחת שאלתי 2

השליח שאכל את משלוח המנחות

ומהר מנחם לשאול: האם יצאתי ידי חובת משלוח מנחות, או שמא עלי להזדרז ולשלוח משלוח מנחות נוסף?

תשובה: בשאלה זו הסתפק רבנו רפאל בירדוגו זצ"ל, שהיה קרוי בפי כל בשם "רפאל המלאך", בספרו "משפטים ישרים" (סימן ק"כ), ולא הכריע בדבר.

והגאון רבי יוסף ענגיל זצ"ל (גליוני הש"ס, מגלה ז'), הביא את דברי רבי רפאל בירדוגו, וכתב שאין מקום להסתפק בזה, שכן כאשר אכל השליח את התבשילים, הוא היה גזלן, והתחייב לשלם את שוי משלוח המנחות למנחם; וכשאומר מנחם עכשיו שיהיה זה משלוח מנחות עבור אלחנן, אין זו נתינת משלוח מנחות, אלא מחילה על הכסף שאלחנן התחייב לו (מנחם אינו נותן לאלחנן כלל מנחות, אלא רק מוחל לו על חוב דמי הגנבה). ולפיכך – סיים הגר"י ענגיל – פשוט שמנחם אינו יוצא בכך ידי חובה, ועליו לחזור ולשלוח מנחות שוב!

ויתכן, שאם כל רצונו של מנחם היה לזפות במצוה ולהרבות אהבה ואהבה, אם כן, מי יקבל את המשלוח זה רק ענין שולי, ואם לבסוף לקחה אלחנן לעצמו, אין מנחם הנותן מקפיד על כך ואומר: "גם ברוך יהיה" (פי העקר מבחינתו של מנחם היה לצאת ידי חובת המצוה), וכאפן זה יש מקום לומר שיצא מנחם ידי חובה (ואולי באפן שפנה הסתפק רבי רפאל בירדוגו).

מעשה ביהודי בשם מנחם, שפנה אל ידידו אלחנן, ושאלו: "האם תוכל לתת בשליחותי משלוח מנחות לידי ש' יהודה חברנו?". אלחנן השיב בחיוב, וקבל לידי את משלוח המנחות, בו הנחו תבשילים טעימים.

אלחנן יצא לדרך, ובלקחו, חדר ריח הניחוח של התבשילים לאפו. בהיותו קצת מבסם, פתח את המשלוח, והחל לטעם מעט מהתבשילים... האיש טעם קצת, ועוד קצת, ועוד קצת, עד שמבלי לשים לב... אכל את כל המשלוח עד תמו!

לקראת ערב, שאל מנחם את אלחנן: "האם בצעת את שליחותי?". "בוש ונכלם אני – השיב אלחנן – בעזונתי פתחתי את המשלוח, וטעמתי עוד ועוד מהמנות הטעימות שהונחו בו, וכשהגעתי לביתו של יהודה גליתי לחרדתי שפכר לא נותר במשלוח אפלו פרור אחד..."

מנחם חושב כעת לעצמו – "אם יהודה לא קבל את משלוח המנחות, אם כן, כדאי לי להחליט עכשיו שהמשלוח שנתתי יהיה עבור אלחנן, ובזה אצא ידי חובת המצוה..."

אך אחר מחשבה נוספת התעורר בשאלה – הרי התבשילים לא נתנו לאלחנן בתור משלוח מנחות, אלא הוא אכלם ללא רשות, וכיצד אוכל להחליט כעת שמאכלים שפכר נאכלו יהיו למשלוח מנחות...?

הס"ב 3

קול יעקב

זמני תענית אסתר לאלעד:

מוצאי תענית: 18:09

זמן ר"ת: 18:56

עלון מס' 118 | י"ג באדר |

מוסף פורים | תשפ"ג |

שנה 3

מטעמים לשולחן החג

"אֲשֶׁר לֹא תָבֹא וְשֵׁתִי לְפָנַי הַמְּכַלֵּה אֶזְזַלְוֹרֹשׁ"

עליהם. וא"כ גם כאן בזמן הריגת ושתי עדיין לא היו ראויים ישראל לנס כי לא עשו תשובה ע"ז שנהנו מסעודתו של אותו רשע, ומה שנהרגה ושתי זה לא היה בזכותם, ולכן גם לא זכו לראות בהריגתה, ומשום כך לא נכתב במגילה במפורש הריגתה של ושתי. אולם בזמן הריגת המן כבר עשו ישראל תשובה כהוגן, ובזכותם נעשית להם הישועה, לכך זכו לראות במפלתו של המן.

יש להקשות, מדוע לא נכתב במגילה במפורש מיתת ושתי, כמו שנכתב הריגת המן.

תירץ רבי שלמה קלוגר מבראדי, עפ"י מ ש מצינו אצל לוט שאמר לו המלאך [בראשית יט, יז:] "וַיֹּאמֶר הַמַּלְטָה עַל נַפְשְׁךָ אֶל תְּבִיט אַחֲרַיִךְ וְאַל תַּעֲמֹד בְּכָל הַכֶּפֶר הַהָרָה הַמְּלֹט פֶּן תִּסָּפֵה", וביארו חז"ל [מובא ברש"י שם] דהמלאך אמר ללוט דמאחר שאין אתה ניצל בזכות עצמך אלא רק בזכות אברהם אין אתה ראוי להביט

משל ונמשל

על עה על האדם להתפלל

שוטה שבעולם, כלום בשביל כך כדאי לך לבוא ולהטריח את הקיסר בבקשתך, הרי ממילא אם אתה עושה את עבודת הצבא באמונה, ניתנת לך מנת מזונותיך כסדרה ובזמנה, ואף לבושך וכל צרכיך האחרים ניתנים לך מקופת המדינה, כמו לכל שאר החיילים המשרתים בצבא המלך, הרי שטות היא לבקש מאת המלך בקשה כזאת בשעה שעלה רצון מלפניו לגמול עמך חסד מיוחד.

הבה נתבונן יפה בדבר ונראה כי כל עיקר כוונתנו בתפילה אינה אלא בשעה שאנו באים לענינים גשמיים, לעסקי מזונות פרנסה, כאן אנו שופכים דמעות ומכוונים לבנו לתפילה באמת ובתמים, ברם בתפילות על ענינים אחרים כגון תשובה בינה ודעת, אהבת תורה וכיוצא באלה דברים רוחניים כאן יש רק יחידי סגולה שבקשתם יוצאת מעומקא דליבא בדמעות ובבכי.

משל לאותו איש צבא שוטה פעם אחת נודמן ובא קיסר המדינה לאחד ממחנות הצבא, עמדו החיילים מסודרים בשורה כנהוג, והקיסר עבר ביניהם והתבונן בהם ובעמידתם. אין צורך לומר שכולם השתדלו והתאמצו להיראות יפה כדי שימצא הן בעיני הקיסר, ואמנם הקיסר נהנה ממראיהם ואמר להם: כולכם מצאתם חן בעיני והפקתם ממני רצון, יאמר נא לי איפוא כל אחד מכם מה בקשתו ותיעש. קפץ ויצא חייל אחד שוטה ואמר לקיסר: אדוני המלך, בקשה לי אליך, מהי בקשתך? שאל המלך, בקשתי שתצווה לתת לי את מנת מזונותי דבר יום ביומו. ליגלגו עליו חבריו,

והנמשל: ממש כך נוהגים גם אנחנו, אין אנו מבינים כי כל עיקר בקשתנו צריכה להיות שנהיה יהודים טובים, כי אנו חייבים להתפלל ולבקש סיעתא דשמיא, שנוכל להיות חיילים נאמנים המשרתים אותו יתברך באהבה ובמסירות, ואז הרי נהיה ממילא זכאים לקבל את מזונותינו, מלבושינו וכל מחסורנו מקופת המדינה בתורת אנשי צבא של מלך מלכי המלכים הקב"ה.

שני טיפשים צועדים בלילה ואחד מהם אומר:
 "וואוו, תראה את הירח!"
 עונה השני: "זו השמש!"
 "מה פתאום, זה הירח."
 לאחר שעה של ויכוח חולף במקום טיפש שלישי,
 והשניים שואלים אותו: "תגיד, העיגול בשמים זו השמש או הירח?"
 "מצטער", משיב השלישי, "אני לא מפה..."

למה אחמד דיניג'אד עדיין חי?
 - כי לא כל יום פורים...

חידויות - שאלות

1. יש שתי כוסות. כוס מלאה במים וכוס מלאה בסירופ פטל.

כמות המים והפטל זהות.

לקחו כף פטל וערבבו בתוך כוס המים.

לאחר מכן לקחו כף מים וערבבו בתוך כוס הפטל.

האם יש יותר פטל בכוס המים או יותר מים בכוס הפטל?

תשובה: לא, כי הוסיפו אותו כמות.

2. שתי ילדות נולדו לאותה אם באותו יום באותו חודש ובאותה שנה ובכל זאת אינן תאומות, איך זה יכול להיות?

תשובה: הן לא נולדו רק תאומות.

ה'שנת ה'תשע"ח - ה'תשע"ט

ה'תש"ס

ה'תש"ס - ה'תש"פ, ה'תש"פ - ה'תש"ק, ה'תש"ק - ה'תש"ס

ה'תש"פ - ה'תש"ס

ה'תש"פ - ה'תש"ס, ה'תש"ס - ה'תש"פ, ה'תש"פ - ה'תש"ס

